

Høring i Prop. 1 S (2021-2022) Statsbudsjettet 2022

Creo–forbundet for kunst og kultur er Norges største kunstnerorganisasjon med over 10.000 medlemmer. Creos medlemmer arbeider innenfor alle deler av kulturlivet; Noen er artister, noen er utøvende musikere i et band, i et ensemble, i en kirke eller i et orkester.

Noen er pedagoger eller underviser i musikk eller andre kunsthøgskoler, på videregående skoler, i private og kommunale kulturskoler, ved en høyskole eller et universitet. Noen er låtskrivere eller komponister eller begge deler. Noen danser ballett eller moderne dans, noen jobber med lyd og lys eller gjør andre ting «bak scenen» og noen er scenografer, kostymedesignere eller musikkterapeuter.

2/3 av medlemmene er selvstendig næringsdrivende, i større eller mindre grad.

Innspill til komiteen:

Arbeidslivspolitikken er viktig for Creos medlemmer. Spesielt for alle våre selvstendig næringsdrivende medlemmer. Mange kunstnere og kulturarbeidere opplever at de ikke får arbeidsoppdrag uten å måtte ta dem i egen næring. I mange av disse situasjonene er dette snakk om «uekte» og påtvungne næringsoppdrag. Hvis man krever å være lønnsinntak/ansettes risikerer man at oppdraget gis til en annen. Konsekvensen av å være selvstendig næringsdrivende er at man mister trygderettigheter, står uten yrkesskadeforsikring og at arbeidsmiljøloven og fremforhandlede tariff- og normalavtaler ikke gjelder.

Også Covid-19-pandemien viste oss at det er et stort behov for forbedringer på dette området. Den siste oversikten fra NAV viser at det i kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere til nå har blitt utbetalt 2, 725 milliarder kroner, og at til sammen 25 887 personer har fått tilskudd gjennom tiltaket med en gjennomsnittlig utbetaling på 105 300 kroner pr måned.¹

Vi er derfor svært glade for at påtroppende regjering vil **stramme inn på muligheten til å omgå arbeidsgiveransvaret og sikre at den som i realiteten bestemmer hvordan arbeidet skal utføres, har rettigheter og plikter som arbeidsgiver, blant annet ved å endre arbeidsmiljøloven**. Dette vil – mener vi – føre til at blant andre de som drar på turne med den kulturelle skolesekken, de som blir engasjert ved teatrene og i NRK og andre medier nå må engasjeres som arbeidstakere og ikke som oppdragstakere. Også i andre bransjer vil dette føre til en endring, med positive konsekvenser for mange av Creos medlemmer.

Men noen skal og må fremdeles være næringsdrivende. Det er derfor svært bra at regjeringen nå melder at de vil **utrede og forbedre sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende**. Dette er et område som er svært viktig for Creo, og noe vi har brukt mye tid og krefter på å få forbedret.

- **Dette er tiltak og grep som vi i Creo mener vil være svært viktige for vårt framtidige kulturliv, og vi ber komiteen om å slutte seg til disse forslagene.**

---

¹ NAV: Utbetalt kompensasjon frilansere og selvstendig næringsdrivende. 04.10.2021

Mange kunstnere er helt eller delvis selvstendig næringsdrivende og har ikke rett til sykepenger de første 16 dagene av en sykmeldingsperiode, og får deretter ikke mer enn 80 prosent av sykepengegrunnlaget. Frivillig tilleggforsikring er oftest for dyr for denne gruppen og forsikringsordningen legger heller ikke til rette for de med kombinerte inntekter. Hvis man både er frilanser og selvstendig næringsdrivende kan man kun tegne forsikring for næringsdelen av sitt virke, uansett hvor lav næringsinntekten er

- **Folketrygdloven må derfor endres slik at selvstendig næringsdrivende, og da også inkludert kunstnere, får rett til 100 prosent sykepengedekning fra første sykedag. En god start er å innføre 100% dekning fra 17. dag.**
- **Det bør også vurderes å endre ordningen med at tilleggforsikringen for frilansere/ næringsdrivende skal være selv bærende, og det må sikres at de med kombinerte inntekter frilansere/næringsdrivende kan tegne forsikring også for frilansdelen av sitt virke.**

En utfordring for selvstendig næringsdrivende er at alle skattefradrag fører til redusert overskudd og til dårligere økonomisk grunnlag for trygdeytelser.

- **Vi mener derfor det bør innføres minstefradrag på næringsinntekt, tilsvarende dagens minstefradrag på lønnsinntekt, og at man må arbeide for å fjerne den negative effekten som investeringer i egen næringsvirksomhet har for beregningsgrunnlaget av trygdeytelser.**

Med vennlig hilsen

Hans Ole Rian
Forbundsleder
Creo – forbundet for kunst og kultur